

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De supellectile Altaris minoris, in Cathedrali, Collegiata, & Parochiali
Ecclesia tam dotata, quam indotata: deque supellectile ad usum
celebrationis Missarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

modè potest, conuenire ad audiendum verbum Dei.

73 Cùm audiendæ Missæ rationem populum Parochus docet, quo ex propitiatorio illo sacrificio vberiore illi fructum capere possit, hoc eum sæpè admoneat, vt campanæ signo dato, quo fideles ad Missæ Sacrum vocentur, sese quisque colligēs, si sibi alicuius mortiferi peccati conscius est, summo ex eo dolore affectus, vitæque emendandæ certo, stabiliq; proposito suscepto, suppliciter à Deo veniam petat.

3. V. supra.

76 Fideles, cùm Missæ intersunt, eodem vestitu sint, quo in publicū prodire solent: & ità se componant, vt corporis habitu animi religionem præ se ferant.

1. Ibidem. Sess. 22. de obseru.

Nè in foribus Ecclesiæ, vel extrà subsistant, nisi necessitatis causa.

Aperto capite sint.

Et quo tempore à Sacerdote Confessio dicitur, & grauiora Missæ mysteria peraguntur, sint flexis genibus.

Nè ità propè ad altare accedant, vt indecorum sit, & Sacerdos perturbetur.

77 Nè prius discedant, quàm Sacerdos Euangelium, quod post benedictionem dicitur, absoluerit.

Missæ ità fideles intersint, vt in omni eius parte genibus flexis sint; nisi cùm Euangelium pronunciat, quo tempore stent omnes, ac ne mulieribus etiam tunc sedere liceat.

3. Ibidem.

78 Episcopus efficiat, vt qui publicè, notorièq; criminosi sunt, sacris nè intersint, ut Tridentino decreto sancitum est: idque vel monendo agat, vel iubeat, à Sacerdotibus Missæ sacrum, illis presentibus, non inchoari, quò ad ipsorum admonitu, se inde abduxerint, uel alia quauis ratione seuerius agat, vt illius decreti executioni sit omninò locus. Tum præterea, nisi uitæ emendatione suscepta, isti Confessi in Sacro Pascha Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum susceperint, contra eosdem agatur, prout Canonum iure in illos agi sancitum est, qui in Pascha non communicant.

Ibid. Sess. 22. De obs. i. cel. Miss.

Que hoc in titulo desiderabuntur, videantur in titulo de Missa Parochiali, & de Parochijs.

De Supellectile Altaris minoris in Cathedrali, Collegiata, & Parochiali Ecclesia, tam dotati, quàm indotati; Deq; supellectile ad vsu celebrationis Missarum in eisdem tam dotatis, quàm indotatis Altaribus. Et de Supellectile Ecclesiæ simplicis.

SVM-

S V M M A R I V M.

- 1 *Supplex Altaris minoris dotati in Basilica Cathedrali, Collegiata, Parochiali, Ecclesiaque simplici, & Oratorio, quæ & qualis.*
- 2 *Res. quarum apparatus pro diei ratione duplex, & pro colorum uarietate idem quintuplex esse debet.*
- 3 *Lintea indumenta quot.*
- 4 *Supplex Altaris minoris indotati, ob necessariam tamē causam permissi in Cathedrali, Collegiata, & Parochiali, simplici que Ecclesia, & Oratorio, quæ, & quotuplex.*
- 5 *Supplex vsui communium Altarium minorum in Cathedrali, Collegiata & Parochiali Ecclesia, tam dotatorum, quam indotatorum: quæ, & quotuplex.*
Vestes, & indumenta eiusdem materiæ, & coloris. De Supell. Missar. Episc. nu. 11.
Indumentorum ornamenta, materia, colore, opere, artificiosè inter se, ut maximè potest conuenientia. Ibid. nu. 13.
Vasa, vestes, indumenta, ornamenta uè supradicta omnia, ad quem apparatus non adhibenda. De Missis sine cantu. 41.
Ea non adhibenda, ante quam sint benedicta. Ibid. 45.
Et à quo benedicenda. De Sacramentalib. 75.
Supplex omnis qua munditia asseruanda. De Sacristia. 23.

Isa. super Eccl. Basil. Cat. Colleg. Paroch. & Eccl. simpl. lib. 2.

I

EQVITVR Supplex Altaris minoris in Cathedrali Basilica, Collegiata, Parochiali, & Ecclesia simplici positi, proprios annuos redditus, aut censum, aliud uè emolumentum ex legato, aut aliundè habentis, ut ibi Missæ Sacrum fiat. Quæ porro supplex vniuscuiusque scilicet Altaris minoris apparabitur hæc, ut infra.

Cruce vna.

Candelabra duo, cum suis operculis extinctorijs.

Emunctorium, Vnum.

Altare portatile, cum scilicet Altare ipsum consecratum non est.

Tabella Secretorum.

Mappa minores duæ.

Mappa maior.

Pallium;

Velamentum frontispicij Altaris.

Tela Stragula Altaris.

Tabella

Tabella orationis de sancto cuius nomine Altare vocatur.

Tabella orationum de sancto, sanctisue: quorum insignes reliquie
in eo Altari reconduntur.

Amictus, cum fascia, seu auriphrygio;

Alba cum suis grammatis, seu auriphrygys.

Cingulum.

Manipulus.

Stola.

Planeta.

Calix.

Patena.

Velum Calicis.

Sacculus Calicis.

Theca Calicis.

Corporale, cum palla.

Sacculus Corporalis.

Capsula bina vsui corporalium.

Purificatorium.

Capsula bina vsui purificatoriorum.

Urceolorum, paria duo.

Pellicula urceolorum, vna.

Missale vnum.

Integumentum Missalis.

Signaculum Missalis.

Pulvinar Missalis.

Mantile ad manus abstergendas in Missa Sacro.

Sudariolum ad nares expurgandas.

Funiculus cum globulo.

Crepidarum mundarum par.

Cereostrata bina.

Opercula earum restinctoria, totidem.

Tintinabulum gestatorium, si quando, vt supra, Altari appensum
non est.

Armarij proprium, aut locus proprius armarij proprij in Sacri-
stia: in quo Calix, Patena, corporalia, & purificatoria, & cetera id ge-
neris, tum præterea, in quo sacra vestes, ornamentaue ad huius Altaris
vsu reponantur.

Qualis, cuiusue formæ, sit omnis supradicta supellex, videatur tit.
de Supellectile, quæ Canonici, &c.

In hac Altaris minoris supellectile, ratio habenda est rerum tan-
tum, quæ pro vsu quotidiano, festorumq; dierum celebritate duplices
esse

esse debet, & pro colorum distinctione, singula praterèa quintuplices.

Pallium.

Auriphrygium, seu fascia amictus.

Auriphrygium Alba.

Manipulus.

Stola.

Planeta.

Velum Calicis.

Sacculus Corporalis.

Integumentum Missalis.

Pulvinar Missalis.

Harum sacrarum vestium, & indumentorum apparatus uterque unus scilicet, usus quotidiani, & alter pretiosior solemniorum officiorum, quintuplex esse debet; ita ut uniuscuiusque apparatus indumenta singula sint numero quinque, nempe unum colore albo, alterum rubro, tertium violaceo, quartum viridi, quintum nigro.

3 Linteae praterèa indumenta, quæ ob causas supra in Altari maiori Cathedralis, Collegiate, & Parochialis, ac simplicis Ecclesiæ expositas, plura etiam in minori esse oportet, hæc sunt nomina, singulaque supputata.

Mappæ maiores tres.

Mappæ minores sex.

Amictus duodecim.

Alba totidem.

Corporalia quinque.

Purificatoria decem & octo.

Mantilia minora, ad manus abstergendas in Missæ sacro, sex.

Sudariola ad naves expurgandas, sex.

Funiculi Sudariolorum, cum globulis, tres.

4 Si quod uerò Altare minus Episcopus, ob necessarium usum, ornatumque, aut construendum, aut quod constructum est, permittendum censuerit; nec ulla tamen ratio sit, qua ad illud instruendum, atque ornandum omnis illa suppellex mox supra in Altari minori demonstrata, parari possit; aut breui temporis spatio id omne genus præstari non queat; ut tamen interea, dum reliqua suppellex apparabitur, oportuno tempore illud apparatus, ornatumque esse possit; suppellex saltem exigua infra notata, comparanda erit.

Crux una.

Candelabra duo.

Palleæ saltem quinque ex diversis coloribus, pro instituto Ecclesiæ.

Altare portatile, si Altare ipsum consecratum non sit.

Mappa

Mappa breuiore, tres.

Mappa longiore, due.

Tabella orationis de sancto, cuius nomine Altare nuncupatur.

Tabella item orationis de sancto cuius reliquie insignes in eo Altari reconduntur.

5 In Basilica Cathedrali sæpè contingit, & Canonicos, & alios Sacerdotes, solo deuotionis studio, non ex aliquo, vel pij legati; vel dotis Altaris, tituliue onere, in Altario maiori, aut minori Missæ sacrum facere: quò fit, vt nisi alia sacrarum vestium supellex in Sacrificia sit, necesse habeant vt sacro vestitu, qui propriè Missæ Conuentualis cultui addictus est: indeque eueniat, vt illius vestitus pars, & Planeta præsertim, frequenti vsu conteratur, attrituque laceretur, & corrumpatur: sicque cum reliquis Missæ Conuentualis indumentis; sicque cum Dalmatica scilicet, & Tunicella, quæ attrita non sunt, minus decore conueniant. Rursus Altare indotatum, in eadem Basilica, vt supra aliquando permillum, vt plerumque fit, supellectilem non habet necessariam ad Missæ sacrum faciendum: sæpèque etiam hoc accidit, vt quod Altare dotatum est, tota illa præscripta supellectile, ob census tenuitatem, aliamue causam instrui non potest: aut saltem ad eam comparandam longius temporis spacium requirit. Idèd, vt huius, & illius Altaris ornati, atque apparatus ad Missæ Sacrum necessariò subueniatur; vtque vestitus Missæ Conuentualis vsui addictus, integer totus, & inter se congruens conseruetur; simulque eorum Sacerdotum vsui prouideatur, est sanè conueniens, in eadem Basilica Cathedrali, præter proprium vniuscuiusque Altaris apparatus, aliam etiam Sacrarum vestium supellectilem comparari, quæ vsui communi sit, & illorum Canoniorum, Sacerdotumue, & Altaris indotati, & dotati etiam aliqua tamen apparatus parte egentis.

Hæc porò supellex tanta sit saltem, quanta unicuique Altario minori supra præscribitur.

In Ecclesia Collegiata apparatus præterea communis esse debet vsui Missæ Sacri, sine cantu faciendi in Altari tam maiori, quam minori: prout & hic ipse apparatus, & quantus esse debeat, supra demonstratur, & præscribitur in Basilica Cathedrali, ob causas eo loci expositas.

Apparatum præterea communem in Ecclesia Parochiali esse conueniens est, vsui Missæ Sacri, etiam ab alijs Sacerdotibus sine Cantu faciendi: prout supra dictum est.